

'फेक रेस्क्यु'मा संलग्न छ जना सिआइबीको नियन्त्रणमा पर्यटक उद्धारको बहानामा साथै दुई अर्बभन्दा बढी ठगी

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- हिमालमा हेलिकप्टर उड्दा धेरैले राहतको सास फेर्छन् । त्यो आवाज संकटको अन्त्य, जीवनको सुरक्षा र उद्धारको प्रतीक ठानिन्छ । तर, नेपाल प्रहरीको केन्द्रीय अनुसन्धान ब्युरो (सिआइबी)ले गरेको अनुसन्धानबाट गम्भीर वास्तविकता उजागर भएको छ । त्यो हो- नेपालका हिमाली पदमार्गमा वर्षौंदेखि उडिरहेका कयौं हेलिकप्टर उद्धारका लागि होइन, योजनाबद्ध ठगीका लागि प्रयोग हुँदै आएका थिए ।

सिआइबीले आइतबार सार्वजनिक गरेको विवरणअनुसार हिमाली क्षेत्रमा आउने विदेशी पर्यटकलाई लक्षित गर्दै नक्कली उद्धार (फेक रेस्क्यु) भएको खुलेको छ । उद्धारका नाममा करिब दुई अर्ब ६० करोड रूपैयाँभन्दा बढी ठगी भएको छ । यो ठगी कुनै एक-दुई घटनामा सीमित नभई ट्रेकिङ, ट्राभल, हेलिकप्टर सेवा र अस्पतालसम्म जोडिएको संगठित अपराधिक संरचनामार्फत भएको सिआइबीको निष्कर्ष छ ।

सिआइबीका अनुसार माउण्टेन रेस्क्यु सर्भिसेस प्रा.लि, नेपाल चार्टर सर्भिसेस प्रा.लि र एभरेस्ट एक्सपिरेन्स एण्ड एसिस्टेन्स प्रा.लिले मिलेमतोमा विदेशी पर्यटकलाई अनावश्यक र नक्कली उद्धार देखाएर बिमा कम्पनीबाट अर्बौं रकम

यसरी हुन्थ्यो नक्कली उद्धार

सिआइबीको दावीमा सबैभन्दा पहिले विदेशबाटै बिमा गरिएका पर्यटकको छनोट गरिन्थ्यो । त्यसपछि उनीहरूलाई ट्रेकिङका लागि उच्च हिमाली क्षेत्रमा पठाइन्थ्यो । उचाइमा अक्सिजन कम हुँदा देखिने सामान्य शारीरिक प्रतिक्रियालाई गम्भीर रोग लेक लागेको भनिन्थ्यो ।

सामान्य सावधानी र उपचार अपनाउनुको साटो पर्यटकलाई डर देखाइन्थ्यो र हेलिकप्टर माग गर्न बाध्य पारिन्थ्यो । त्यसपछि निश्चित अस्पतालमा पुर्‍याएर उपचार गरेको भन्दै स्वास्थ्य रिपोर्ट तयार पारिन्थ्यो ।

► **क्रमशः पृष्ठ २ मा**

असुलेको पाइएको सिआइबी प्रमुख डा. मनोजकुमार केसी बताउँछन् । यससँगै संलग्न देखिएपछि ती तीनवटा कम्पनीबाट जयराम रिमाल, विवेक पाण्डे, रवीन्द्र अधिकारी, विवेकराज थपलिया, मुक्ति पाण्डे र सुवास केसीलाई पक्राउ गरिएको बताए ।

► **क्रमशः पृष्ठ २ मा**

राष्ट्रिय सभामा कांग्रेस बन्यो पहिलो शक्ति, नेकपा दोस्रोमा खुम्चियो

■ जेबी योञ्जन

काठमाडौं- राष्ट्रिय सभामा १८ नयाँ सदस्य निर्वाचित भएका छन् । आइतबार सातवटै प्रदेशमा भएको निर्वाचनबाट उनीहरू निर्वाचित भएका हुन् । निर्वाचनमा नेपाली कांग्रेस, नेकपा एमाले र जनता समाजवादी पार्टी (जसपा) नेपालको गठबन्धनले क्लिनस्वीप गरेको छ ।

आइतबार कोशी प्रदेशबाट एमालेकी रोशनी मेचे र सोमनाथ पोर्तेल निर्वाचित भएका छन् । त्यहाँ कांग्रेसका सुनिलबहादुर थापा यसअघि नै निर्विरोध निर्वाचित भइसकेका छन् । मधेश प्रदेशबाट एमालेकी रेखाकुमारी भ्ना, कांग्रेसका धर्मेन्द्र पासवान र रञ्जित कर्ण तथा जसपा नेपालको तर्फबाट लोकतान्त्रिक समाजवादी पार्टी (लोसपा)का महन्थ ठाकुर निर्वाचित भएका छन् । जसपा र लोसपाबीच एकीकरण भएपछि ठाकुर उम्मेदवार बनेका थिए ।

बागमती प्रदेशबाट कांग्रेसकी गीता देवकोटा र एमालेका प्रेमप्रसाद दंगाल निर्वाचित भए । एमालेकी सम्फना देवकोटा र कांग्रेसका जगत तिमिल्सिना गण्डकी प्रदेशबाट राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचित भएको निर्वाचन आयोगले जनाएको छ ।

लुम्बिनीबाट कांग्रेसका वासुदेव घिमिरे र चन्द्रबहादुर केसी तथा कर्णालीबाट एमालेकी मीनासिंह र खाल र कांग्रेसका ललितजंग शाही निर्वाचित भएका छन् । सुदूरपश्चिम प्रदेशबाट एमालेकी लिलाकुमारी भण्डारी र कांग्रेसका खम्मबहादुर खाती राष्ट्रिय सभा सदस्य बनेका छन् । विपक्षमा एकलै चुनावी मैदानमा उत्रिएको नेपाली कम्युनिस्ट पार्टी (नेकपा)का सबै उम्मेदवार पराजित भए ।

कांग्रेस बन्यो पहिलो शक्ति

आइतबार सम्पन्न निर्वाचनको परिणामले राष्ट्रिय सभाको शक्ति सन्तुलन बदलेको छ । निर्वाचनबाट कांग्रेस दोस्रो शक्तिबाट पहिलो भएको छ । राष्ट्रिय सभामा पहिलो रहेको नेपाली कम्युनिस्ट पार्टी (नेकपा) दोस्रोमा झरेको छ । नेकपाले आठ सिट गुमाउँदा

राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचनअन्तर्गत कोशी प्रदेशबाट विजयी भएका नेपाली कांग्रेसका सुनिलबहादुर थापा (बीचमा), नेकपा एमालेका रोशनी मेचे र सोमनाथ पोर्तेल ।

तस्विर: रासस

कहाँबाट को-को निर्वाचित भए ?	
कोशी	- रोशनी मेचे र सोमनाथ पोर्तेल (एमाले) सुनिलबहादुर थापा (कांग्रेस)
मधेश	- रेखाकुमारी भ्ना (एमाले) धर्मेन्द्र पासवान र रञ्जित कर्ण (कांग्रेस) महन्थ ठाकुर (जसपा)
बागमती	- गीता देवकोटा (कांग्रेस) प्रेमप्रसाद दंगाल (एमाले)
गण्डकी	- सम्फना देवकोटा (एमाले) जगत तिमिल्सिना (कांग्रेस)
लुम्बिनी	- वासुदेव घिमिरे (कांग्रेस) चन्द्रबहादुर केसी (एमाले)
कर्णाली	- मीनासिंह र खाल (एमाले) ललितजंग शाही (कांग्रेस)
सुदूरपश्चिम	- लिलाकुमारी भण्डारी (एमाले) खम्मबहादुर खाती (कांग्रेस)

राष्ट्रिय सभामा दलीय उपस्थिति	
राजनीतिक दल	सांसद संख्या
नेपाली कांग्रेस	२५
नेपाली कम्युनिस्ट पार्टी (नेकपा)	१७
नेकपा एमाले	१०
जनता समाजवादी पार्टी, नेपाल	२
लोकतान्त्रिक समाजवादी पार्टी	१
राष्ट्रिय जनमोर्चा	१
मनोनीत	३

नवनिर्वाचित सदस्य नयाँदेखि अनुभवी	
निर्वाचित १८ मध्ये चार जना सांसद महन्थ ठाकुर, रामकुमारी झाँक्री, सुनिलबहादुर थापा र ललितजंग शाही तल्लो सदन भनिने प्रतिनिधिसभाको अनुभव बोकेर माथिल्लो सदनमा उक्लिएका अनुहार हुन् ।	
► क्रमशः पृष्ठ २ मा	

दोस्रोमा खुम्चिनुपरेको हो । नेकपा एमाले भने तेस्रो नै कायम भएको छ । आइतबार १९ मध्ये १८ सदस्यका लागि निर्वाचन भएकोमा कांग्रेस, एमाले र जसपाको गठबन्धनले एकलौटी जित निकाल्यो ।

कांग्रेसले नौ, एमालेले आठ र जसपाले एक सिट जितेको हो । यससँगै कांग्रेस २५ सिटसहित राष्ट्रिय सभामा पहिलो दल बनेको छ । कांग्रेसको कुनै सदस्यको पदावधि सकिन लागेको छैन र कांग्रेसले जति जित्यो, सबै थपिएको हो ।

एमालेका १० मध्ये आठ जनाको पदावधि सकिएको थियो । इन्दिरादेवी गौतम, गोपाल भट्टराई, तुलसाकुमारी दाहाल, देवेन्द्र दाहाल, भगवती न्यौपाने, विमला घिमिरे, शारदादेवी भट्ट र सुमित्रा विसीको पदावधि सकिन लागेको छ । तर, आइतबार भएको निर्वाचनबाट एमालेले आठवटै सिटमा जितेको छ । यससँगै एमालेले आफ्नो १० सिट जोगाएको छ ।

तर, तत्कालीन माओवादी केन्द्रका १७ र एकीकृत समाजवादीका आठसहित दुई दल एकीकरणपछि बनेको नेकपाको कूल सांसद २५ रहेका थिए । त्यसमध्ये पदावधि सकिएका आठ जना नै नेकपाले गुमाएको हो ।

► **क्रमशः पृष्ठ २ मा**

सन्दर्भः वैदेशिक रोजगार

साउदी अरबसँग पहिलोपटक श्रम सम्झौता द्विपक्षीय श्रम सम्झौता भएका मुलुक १३ पुग्यो

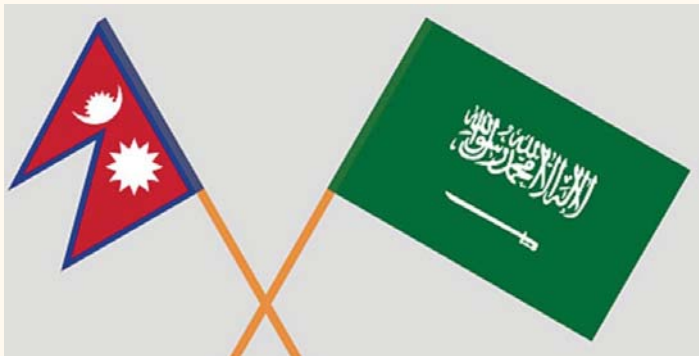
■ ममता थापा

काठमाडौं- नेपालले साउदी अरबसँग पहिलोपटक श्रम सम्झौता गरेको छ । आइतबार साँझ साउदीको राजधानी रियादमा आयोजित एक विशेष समारोहबीच सम्झौतापत्रमा हस्ताक्षर भएको हो ।

नेपालीहरूको प्रमुख रोजगार गन्तव्यमध्येको एक साउदीसँग लामो प्रयासपछि श्रम सम्झौतामा हस्ताक्षर भएको हो । योसँगै नेपालसँग द्विपक्षीय श्रम सम्झौता गर्ने मुलुकको संख्या १३ पुगेको छ ।

साउदी अरबसँग भएको सम्झौतामा नेपालको तर्फबाट श्रम, रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षामन्त्री राजेन्द्रसिंह भण्डारी र साउदीका समकक्षी अहमद विन सुलेमान अल-राजहीले हस्ताक्षर गरेका श्रम मन्त्रालयका प्रवक्ता पिताम्बर घिमिरेले जानकारी दिए । सम्झौताका लागि नेपालबाट श्रममन्त्री भण्डारी, प्रवक्ता घिमिरे र सहसचिव प्रविण कोइरालासहितको टोली आइतबार साउदी पुगेको थियो ।

पहिलो श्रम सम्झौता भएकाले श्रमिकको हक हित र दुई देशबीचको श्रम कटनीतिका आधारभूत विषयहरू समावेश रहेको मन्त्रालयले जनाएको छ । श्रमिकको

भर्ना प्रक्रियाको पारदर्शिता, श्रमिकको पारिश्रमिक सुनिश्चितता, इजाजतप्राप्त संस्थाले लिने चर्को शुल्क नियन्त्रण, श्रमिकका समस्या समाधानलगायतका विषयमा सम्झौता केन्द्रित भएको जनाइएको छ ।

मन्त्रालयका अनुसार अन्तर्राष्ट्रिय श्रम संगठन (आइएलओ) र अन्तर्राष्ट्रिय श्रमिकसंघ संगठन (आइओएम)को ऐनअनुसार श्रम सम्झौता भएको छ । साउदीसँग २०६५ सालमा तत्कालीन श्रममन्त्री लेखराज भट्ट र श्रम राज्यमन्त्री मोहम्मद अफताब आलमले श्रम सम्झौताका लागि पहिलोपटक छलफल गरेका थिए । त्यसपछि नेपालपक्षको मागपछि साउदीले २०६८ सालमा नेपालमा आफ्नो दूतावास

खोले पनि श्रम सम्झौताका लागि चासो देखाएको थिएन ।

विगतदेखि नै साउदी नेपालीहरूको प्रमुख रोजगार गन्तव्य बन्दै आएको छ । त्यहाँ हाल चार लाख नेपाली श्रमिक कार्यरत रहेको बताइन्छ । प्रत्येक वर्ष एक लाखभन्दा बढी कामदार जाँदै आएको अवस्थामा श्रम सम्झौताको प्रस्तावलाई साउदीले बेवास्ता गर्दै आएको थियो । सन् २०३४ को फिफा विश्वकप फुटबल आयोजना गर्ने तयारी गरिरहेको अवस्थामा बन्दै गरेका पूर्वाधारमा ठूलो संख्यामा कामदार आवश्यक र अन्तराष्ट्रियस्तरमासमेत श्रमिकको अधिकार हनन भएको भन्दै प्रश्नहरू उठिरहेको अवस्थामा सम्झौताको बाटो खुलेको हो ।

► **क्रमशः पृष्ठ २ मा**

प्रस्तावित मुलुकले देखाउँदैनन् चासो

प्रत्येक वर्ष नेपालीहरू विश्वका १५० भन्दा बढी मुलुकमा रोजगारीका लागि पुग्ने गरेका वैदेशिक रोजगार विभागको तथ्यांक छ । कुनै पनि मुलुकमा पाँच हजारभन्दा बढी कामदार गएको अवस्थामा उनीहरूको श्रम अधिकारको रक्षाका लागि श्रम सम्झौता गर्नु उपयुक्त मानिन्छ । तर सम्झौता भएका मुलुकको संख्या भने न्यून छ ।

सरकारले श्रमिकका लागि तुलनात्मकरूपमा राम्रो काम गर्ने बतावरण भएका र बढी कमाइ हुने गन्तव्यहरूलाई पहिचान गरी १५ वटा मुलुकलाई द्विपक्षीय श्रम सम्झौताको प्रस्ताव गरेको छ । जसमा बोस्नीया र हर्जगोभिना, अल्बानिया, क्रोएसिया, लक्जम्बर्ग, माल्टा, साइप्रस, पोल्याण्ड, पोर्चुगल, सर्बिया, बेल्जियम, अस्ट्रिया, मोन्टेनेग्रो बुनई, माल्दिभ्स र टर्की रहेका छन् ।

► **क्रमशः पृष्ठ २ मा**

निर्वाचन आचारसंहिता उल्लंघन गर्दै दल

निर्वाचन आयोग भन्छ- फागुन ४ अघि दलहरूले सभा गर्न पाइँदैन, दलहरू भने धमाधम पार्टी प्यालेसमा आमसभा आयोजना गर्दै

- सर्लाही-४ बाट उम्मेदवार रहेका कांग्रेस सभापति गगन थापाले शनिबार काठमाडौंको नयाँ बानेश्वरमा रहेको आनन्दभूमि ब्याक्वेटमा मतदातासँग अन्तरक्रिया गरे
- एमाले अध्यक्ष केपी शर्मा ओलीले प्रत्येक नेता कार्यकर्ताको नाम सम्बोधन गर्दै मतदातासँग आफ्नो दलको उम्मेदवारलाई जिताउन आग्रह गरेको काई सामाजिक सञ्जालमा सार्वजनिक
- निर्वाचन आयोग दलका नेताहरूको निर्वाचन आचारसंहिता विपरीत गतिविधि नियन्त्रणमा निरिह

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- निर्वाचन आयोगले प्रतिनिधिसभा निर्वाचनका लागि फागुन ४ गतेबाट मात्र प्रचार गर्न पाउनेगरी आचारसंहिता जारी गरेको छ । निर्वाचन आचारसंहिताको परिच्छेद-४ मा

‘राजनीतिक दल, उम्मेदवार, दलको भ्रातृ संगठनहरूले पालना गर्नुपर्ने आचारसंहितासम्बन्धी व्यवस्था छ । जसमा ‘उम्मेदवारको अन्तिम नामावली प्रकाशन भएपछि मतदान हुने दिनभन्दा १७ दिन अघिदेखि मात्र निर्वाचन प्रचारप्रसारसम्बन्धी’ काम गर्न पाउने व्यवस्था छ ।

‘राष्ट्रिय भण्डा १० वटामात्र प्रयोग गर्नु’	
गृह मन्त्रालयले चुनावी प्रचारमा १० वटामात्र भण्डा प्रयोग गर्न आग्रह गरेको छ । निर्वाचन आचारसंहिता, २०८२ को परिच्छेद ४, दफा १३ को खण्ड (न)मा दल वा उम्मेदवारले जुलुस, आमसभा, कोणसभा, घरदैलो भेटघाट वा जुनसुकै प्रकारको प्याली गर्दा बढीमा १० वटा राष्ट्रिय भण्डा प्रयोग गर्नवाहेक निर्वाचन	प्रचारप्रसार गर्दा राष्ट्रिय भण्डा प्रयोग गर्न गराउन नहुने व्यवस्था गरिएको छ । ‘प्रस्तुत व्यवस्था उल्लंघन गरेमा कानुनी कारवाही हुने प्रावधान रहेको छ । त्यसैगरी मुलुकी अपराध संहिता, २०७४ को दफा १५१ मा नेपालको राष्ट्रिय भण्डाको अपमान गर्न वा सार्वजनिक नैतिकता,
► क्रमशः पृष्ठ २ मा	

प्रभाव दैनिक

National Daily

सम्पादकीय

आचारसंहिता

पालनामा कडाइ गर

निर्वाचन आयोगले दलहरूलाई निर्वाचन आचारसंहिता पालनाका लागि निरन्तर आग्रह गरिरहेको देखिन्छ । तर आचारसंहिता उल्लंघन गर्न दलहरूको तछाडमछाड नै देखिन्छ । खासमा माघ ४ गतेअघि राजनीतिक दलले कुनै किसिमको आमसभा गर्न पाउँदैन । तर ठूला दलकै नेताहरूले सहरी क्षेत्रको पार्टी प्यालेसहरूमा मतदातासँग परिचयात्मक कार्यक्रम भन्दै मत माग्न थालेका छन् । यतिमात्र हैन उनीहरूले भाषण गरी दैनिक आचारसंहिता उल्लंघन गर्न थालेका छन् ।

उम्मेदवारी मनोनयनकै दिनदेखि उम्मेदवारहरूले आचारसंहिता उल्लंघन गर्न थालेको देखिए पनि आयोग भने टुलुटुलु हुँदै शिवाय केही गरेको देखिँदैन । निर्वाचन आचारसंहिताको परिच्छेद-४ मा ‘राजनीतिक दल, उम्मेदवार, दलको भ्रातृ संगठनहरूले पालना गर्नुपर्ने आचारसंहितासम्बन्धी व्यवस्थामा ‘उम्मेदवारको अन्तिम नामावली प्रकाशन भएपछि मतदान हुने दिनभन्दा १७ दिन अघिदेखि मात्र निर्वाचन प्रचारप्रसारसम्बन्धी’ काम गर्न पाउने व्यवस्था छ । तर दलहरूले यो व्यवस्थालाई ठाडै उल्लंघन गरेका छन् ।

सवैभन्दा ठूलो दल मानिने नेपाली कांग्रेसका सभापति गगन थापाले शनिबार काठमाडौँको बानेश्वरस्थित एक पार्टी प्यालेसमा आमसभा गरे । जहाँ उनले आफूलाई मत मागे । यता नेकपा एमालेका अध्यक्ष केपी शर्मा ओलीले आफ्नो दललाई मत माग्नै सामाजिक सञ्जालमा नेता कार्यकर्तालाई सम्बोधन गरिएको कार्ड छयापछ्याप्ती बनाएका छन् । यसरी आचारसंहिता उल्लंघन गर्नेमा थापा र ओलीमात्रै छैनन्, नेपाली कम्युनिस्ट पार्टी, राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टीलगायत दलका नेताहरू पनि छन् ।

आचारसंहिता उल्लंघन गर्नेलाई स्पष्टीकरण सोधिरहेको निर्वाचन आयोगले दाबी गरेको छ । तर आयोगको अनुगमन संयन्त्र कमजोर देखिएको छ । यसले गर्दा दिनप्रतिनिधि आचारसंहिता उल्लंघनका घटना बढिरहेका छन् । यो आयोगका लागि चुनौतीको विषय हो । आयोगले नगर भन्ने तर दलहरूले नटेर्ने, यस्तो हिसाबले निर्वाचनको स्वच्छतामथि प्रश्न उठ्छ ।

निर्वाचनमा कुनै पनि मतदान केन्द्रमा एक दललेमात्र कब्जा गर्न पाउँदैन । दलहरूले यसरी नै आचारसंहिता उल्लंघन गर्दै जाने हो भने मतदानका दिन यस्ताखाले उच्छृंखल घटना पनि हुन सक्छन् । त्यसैले दलहरूलाई अहिलेबाटै नैतिक बन्धनमा बाँध्न आयोगले विशेष पहल गर्नुपर्छ । यसो गर्न सकेमात्र स्वच्छ निर्वाचनको परिकल्पना गर्न सकिन्छ । नभए अटेरी दल र अटेरी उम्मेदवारले निर्वाचन नै स्थगित हुनेसम्मको वातावरण तयार पार्न सक्ने खतरा बढ्छ । त्यसैले आजैबाट आयोगले आचारसंहिता पालनामा कडाइ गरोस् । आजको अनुशासित उम्मेदवारमात्र भोलिको जिम्मेवार जनप्रतिनिधि बन्न सक्छ ।

श्रम सरोकार

सामाजिक सुरक्षा

कोषबाट लिन सकिने लाभ

वैदेशिक रोजगारीमा जाने श्रमिकहरूको जीवन थप सुरक्षित होस् भनेर सामाजिक सुरक्षा कोषमा अनिवार्य आवद्ध हुनुपर्ने प्रावधान लागू गरिएको छ । यसका लागि उनीहरूलाई श्रम स्वीकृति लिँदा नै कोषमा आवद्ध गराइन्छ । वाध्यकारी भएकाले श्रम स्वीकृति लिने सबै कोषमा जोडिन्छन् तर यसका फाइदाहरू थाहा नपाउँदा अधिकोशलै कोषमा नियमित रकम जम्मा गर्दैनन् । जसकारण अशक्तता, दुर्घटना, मृत्युजस्ता समस्या आइपर्दा पाउनुपर्ने सुविधाबाट वञ्चित हुनुपर्ने अवस्था छ । श्रम स्वीकृति लिनेबेलासा मात्र नभई विदेशमा रहेकाहरूले पनि कोषमा आवद्ध हुन सक्छन् ।

के-के छन् फाइदा ?

योगदान रकमबाट उनीहरूले दुर्घटना तथा अशक्तता सुविधा तथा वृद्धावस्था सुरक्षा योजनामा सहभागी हुन पाउँछन् । यदि यस्ता श्रमिकको मृत्यु भएको अवस्थामा आश्रित परिवारलाई पनि कोषले सुविधा उपलब्ध गराउँछ । योगदान रकमको ७.४८ प्रतिशत रकम दुर्घटना तथा अशक्तता सुरक्षा योजना र आश्रित परिवार सुरक्षा योजनामा जम्मा हुन्छ । त्यस्तै वृद्धावस्था सुरक्षा योजनामा १३.८५ प्रतिशत रकम जम्मा हुने व्यवस्था छ ।

यो सुविधा पाउन घटना घटेको मितिभन्दा अघिको १२ महिनामा कम्तीमा नौ महिनाको योगदान रकम कोषमा जम्मा गरेको हुनुपर्ने प्रावधान छ । त्यस्तै, वृद्धावस्था सुरक्षा सुविधा प्राप्त गर्न भने योगदानकर्ताले वैदेशिक रोजगारी अन्त्य गरी नेपाल फर्किएको हुनुपर्छ । कोषमा हरेक महिना न्यूनतम दुई हजार दुई रुपैयाँ जम्मा गर्नुपर्छ । एकैपटक सात महिना वा सोभन्दा बढीको रकम जम्मा गरे १० प्रतिशतसम्म छुट पाइन्छ । वैदेशिक रोजगारीबाट फर्किँदा पनि कोषमा आवद्ध हुनेले विभिन्न सुविधा पाउने व्यवस्था छ ।

नियमित योगदान नगरे के हुन्छ ?

कोषमा नियमित योगदान नभए पाउनुपर्ने सुविधाबाट वञ्चित भइन्छ । कोषअन्तर्गतका विभिन्न योजनामध्य स्वास्थ्यसम्बन्धी सेवा पाउनका लागि पछिल्लो छ महिनाको रेकर्डमा तीन महिनाको योगदान गरेको भए पुग्छ । तर दुर्घटना, आश्रित परिवार कोषलगायतको सुविधा पाउन प्रत्येक महिना नियमितरूपमा जम्मा गरेको हुनुपर्दछ ।

रिसव गौतम

यसपटक सुधारिएको नेपाली कांग्रेसले पनि युवा नेता सभापति थापालाई प्रधानमन्त्रीको रूपमा अधि सारेर चुनावमा होमिएको छ । धेरैजसो बूढापाका र कतिपय भ्रष्टाचारमा मुछिएकाहरूले कांग्रेसमा टिकटै पाएका छैनन् । अरू दलहरूमा पनि युवाहरूको लहर बढी देखिन्छ । त्यसकारण देशले जेन-जी आन्दोलनको पृष्ठभूमिमा नयाँ र युवाहरू नै खोजेको परिप्रेक्षमा निर्वाचन हुँदै छ, माहोल नयाँ र युवाहरूकै आसपास आइरहँदा अबका दिनमा सेयरबजार बढ्दै जाने कुरामा दुईमत छैन ।

■ ■ ■

निर्वाचनलाई

सेयरबजारको ‘ग्रिन सिग्नल’

गत भदौ २३ र २४ को जेन-जी आन्दोलन र विद्रोहको पृष्ठभूमिमा आसन्न फागुन २१ को प्रतिनिधिसभा सदस्य निर्वाचन नजिकिएको छ । प्रतिनिधिसभा विघटन गरी राष्ट्रपतिबाट निर्वाचनको छ महिने कार्यादेश पाएको सरकारले चुनावको एकलव्ये तयारी गरिरहेको छ । चुनाव हुने ग्यारेण्टी भएपछि यसबीच अन्तरिम सरकारका चार भाइ मन्त्रीले राजीनामा दिएर चुनावमा भाग लिन उमेदवारी दर्ता गराएका छन् ।

निर्वाचन आयोगमा दल दर्ता, समानुपातिक सूची बुझाउने र प्रत्यक्षतर्फको उमेदवारीमा दलीय तथा स्वतन्त्रहरूको दर्तासमेत भइसकेको छ । दल र तिनका उमेदवारहरू भोट मान्न घरदैलो अभियानमा जुटिसकेका छन् । सभा, सम्मेलन र भाषणवाजी चर्किन थालेको छ । दलहरू घोषणापत्र लेखनमा व्यस्त हुँदै छन् । देश चुनावमय बनेको छ । चुनावले गर्माएपछि उपभोक्ता बजार चलायमान हुन थालेको छ । अदृश्य पैसाहरूसमेत बाहिर आएर करिब एक खर्ब रुपैयाँ हाराहारी चुनाव शीर्षकमा खर्च हुने अनुमान छ ।

उमेदवारहरू एकले अर्कालाई कसरी पछि पार्ने भन्ने जुक्ति निकालिरहेका छन् । निर्वाचन आयोगले मतपत्र छपाइको काम अन्तिम चरणमा पुर्‍याइसकेको छ । म्यादी प्रहरी भर्नाको काम भइसकेको छ । माघ दोस्रो साताबाटै चुनावी सुरक्षाको माहोल खडा गर्न नेपाली सेना तैनाथ हुँदै छ । यसरी सम्पूर्ण हिसाबले सरकार शान्तिपूर्णरूपमा चुनाव गराउन लागिपरेको छ । चुनाव हुने सुनिश्चित भएको छ । दातृ निकायहरूले पनि चुनावी प्रयोजनका लागि आवश्यक सहयोग दिन थालिसकेका छन् । निर्वाचन आयोगले तयारी अन्तिम चरणमा पुगिसकेको बताउन थालेको छ । यस्तोमा अहिलेको चुनावी माहोल र आसन्न चुनावको नतिजाले सेयरबजारमा कस्तो प्रभाव पार्ला ? भन्ने आम चासो देखिन्छ ।

खासगरी फागुन २१ को चुनाव जेन-जी आन्दोलनको ‘म्याण्डेट’ले सिर्जना गरेको परिघटना हो । जेन-जीहरूले भदौ २३ को आन्दोलन कूशासन, भ्रष्टाचार र शासनसत्तामा एउटै पुरानो वर्गको रजगज भएको भन्दै आन्दोलन गरेका थिए । त्यसमाथि सामाजिक सञ्जाल बन्दको निर्णयले आक्रोश र आन्दोलनलाई बल प्रदान गरेको थियो । त्यसकारण पनि फागुन २१ को निर्वाचनमा पुराना दलहरू र नयाँहरूबीच प्रतिस्पर्धा हुने

छ । निर्वाचन नजिकिँदै गर्दा नयाँ दलहरू खासगरी काठमाडौँ महानगरपालिकाका मेयर बालेन्द्र (बालेन) शाह पदबाट राजीनामा दिएर मिसिएको रवि लामिछानेको रास्वपा, हकं साम्पाडको श्रम संस्कृति पार्टी, कुलमान घिसिङको उज्यालो नेपाल पार्टी र कतिपय अरु नयाँ दलहरूको अहिले प्रभाव बढेको देखिन्छ । यो पटकको जनताको ‘सेन्टिमेन्ट’ नयाँहरूप्रति नै बढेको जस्तो देखिन्छ । तर पुराना एवं सांगठनिकरूपमा जरा गाडेर बसेका दलहरू पनि कमजोरचाहिँ देखिँदैनन् । फेरि मिश्रित निर्वाचन प्रणालीले गर्दा पनि कुनै एक पार्टीको बहुमत आउने सम्भावना अहिले छैन ।

पुस महिनामा बालेन रास्वपामा प्रवेश गरेको भोलिपल्ट सेयरबजार ४७५५ अंकले बढेको थियो । कुलमान रास्वपामा प्रवेश गर्दा पनि बजार बढेको हो । त्यस हिसाबले पनि सेयरबजारले यसपटक नयाँ राजनीतिक दल र शक्ति खोजिरहेको भान हुन्छ । फेरि राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी, कुलमान नेतृत्वको उज्यालो नेपाल पार्टी, सुधारिएको गगन थापा नेतृत्वको नेपाली कांग्रेस यी सबैको आर्थिक सिद्धान्त मूलत पुँजीवादी नै हो । अर्थात् उदारवादी एवं निजी क्षेत्रमैत्री आर्थिक प्रणाली नै उनीहरूको रोडम्याप हुन् ।

देशमा दुईतिहाइ जनमत कम्युनिस्टहरूकै भए पनि विभिन्न कारणले उनीहरू एकअर्कामै ज्यादा लडाइँ गर्दा यसपटक मतदाता विरक्तिएका देखिन्छन् । त्यसकारण पनि फागुन २१ को ‘ब्यालेट’ यसपटक कम्युनिस्टहरूको पोल्टामा पर्ने सम्भावना निकै कम छ । तसर्थ यो पटकको निर्वाचनले सेयरबजार अवश्य बढाउँदै लैजाने छ । किनकि, सेयरबजारले जहिले पनि निजी क्षेत्रमैत्री दल र उमेदवारहरूको खोजिरहेको हुन्छ । खुला एवं राज्यबाट नियन्त्रण नगरिएको स्वतन्त्र व्यावसायिक वातावरण खोजिरहेको हुन्छ । त्यस सन्दर्भमा राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टीसहितका पुँजीवादलाई पछ्याएका पार्टीहरूको माहोल बनिरहँदा सेयरबजारले ‘ग्रिन सिग्नल’ दिनु स्वाभाविक हो ।

दलहरूले माघ ६ गते प्रत्यक्षतर्फको उमेदवारी दिइसकेपछि सेयरबजारले ४२ अंकको छलाङ मारेर ‘ग्रिन सिग्नल’ दिएको थियो । यसलाई निरन्तरता दिँदै आइतबार ५७५५ अंकले बढेको छ । जतिजति निर्वाचन नजिकिँदै जाने छ, र माहोल पनि नयाँहरूको पक्षमा भएछ भने त्यति नै सेयरबजार बढ्न सक्ने देखिन्छ । जस्तो कि ०६४ सालको

वैकल्पिक राजनीतिको परीक्षा:

एकता, एजेण्डा र आत्मसठमान

नेपालको समकालीन राजनीति गहिरो संक्रमणको चरणमा छ । जेन-जी आन्दोलन र त्यस क्रममा भएका युवाहरूको बलिदानले केवल सरकारविरुद्ध असन्तोष व्यक्त गरेको होइन, दशकौँदेखि जरा गाडेर बसेको भ्रष्टाचार, बेथिति र असमानताविरुद्ध जनस्तरको विद्रोही चेतनालाई सार्वजनिक गरेको हो । यही चेतनाबाट वैकल्पिक राजनीतिक शक्तिको उदय आवश्यकमात्र होइन, अपरिहार्य बन्दै गएको देखिन्छ ।

जनआन्दोलनबाट प्राप्त नैतिक अनुमोदनलाई संस्थागत र वैधानिक मार्गमा रूपान्तरण गर्ने माध्यम आवधिक निर्वाचन नै हो । तर निर्वाचन आफैँमा परिवर्तन होइन, परिवर्तनका लागि स्पष्ट दृष्टिकोण, संगठनात्मक क्षमता र वैचारिक एकरूपता आवश्यक हुन्छ । यही पृष्ठभूमिमा उज्यालो नेपाल पार्टीको उदय भएको हो, पुराना अभ्यासभन्दा फरक राजनीतिक संस्कृतिको खोजीका रूपमा । जब देश थाक्छ, तब केही अनुहारहरू आशा बन्छन् । जब भरोसा हराउँदै जान्छ, तब केही नामहरू उज्यालो बन्छन् ।

गठन भएको छोटो समयमै उज्यालो नेपाल पार्टीले उल्लेखनीय जनसमर्थन हासिल गरेको छ । तर नेपालको संसदीय संरचना र संवैधानिक अंकगणितका कारण जनसमर्थनमात्र पर्याप्त हुँदैन, राजनीतिक परिणामका लागि रणनीतिक एकता पनि आवश्यक पर्छ । यही यथार्थका कारण वैकल्पिक राजनीतिक शक्तिहरूबीच एकताको आवश्यकता उठ्यो, जुन स्वयं जनअपेक्षारंग पनि मेल खान्थ्यो । इतिहासले देखाएको छ, ठूला र जरा गाडेका शक्तिलाई परास्त गर्न साना तर वैचारिकरूपमा नजिक शक्तिहरूबीचको एकीकरण अस्वाभाविक होइन ।

यसै सन्दर्भमा उज्यालो नेपाल पार्टी र

राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टीबीच एकता गर्ने सहमति भयो । सोही आधारमा समानुपातिक सूची निर्वाचन आयोगमा बुझाइयो । तर सूची बुझाइसकेपछि देखिएको आन्तरिक राजनीतिक दाउपेज एकाएक बाहिर नै सार्वजनिक भयो । यसले गर्दा वैकल्पिक राजनीतिको भविष्यबारे गम्भीर प्रश्नहरू जन्माएको छ । यहाँ समस्या पद, सत्ता वा शक्तिको होइन, समस्या एजेण्डाको स्वामित्व, संगठनात्मक अस्तित्व र राजनीतिक आत्मसम्मानको हो ।

चुनावको मुखमा उभिँदा वैकल्पिक शक्तिहरूले एउटा मौलिक प्रश्नको सामना गर्नुपर्छ । हामी पुराना दलका कमजोरी देखाएरमात्र मत मान्ने कि आफ्ना स्पष्ट र मापनयोग्य एजेण्डा प्रस्तुत गरी जनअनुमोदन लिने ? देशको शासकीय स्वरूप, संघीयताको अभ्यास, आर्थिक मोडल, भाषिक, सांस्कृतिक विविधतागतिको दृष्टिकोण, भ्रष्टाचार नियन्त्रणका उपाय र युवाका आकांक्षालाई सम्बोधन गर्ने नीति, यी सबै विषयमा स्पष्टताविना वैकल्पिक राजनीति विश्वसनीय हुन सक्दैन । तर पार्टी एकताअघि सीमित समय र दबावका कारण यी वैचारिक आधारहरू पर्याप्तरूपमा संस्थागत हुन सकेनन् । परिणामस्वरूप उदारता र सहकार्यलाई कमजोरीका रूपमा बुझ्ने प्रवृत्ति देखियो । राजनीतिक प्रतिस्पर्धामा विपक्षीसँगको संघर्ष स्वाभाविक हुन्छ, तर आफ्नै सहयात्रीसँगको अविश्वासले वैकल्पिक शक्तिलाई नै कमजोर बनाउँछ । यहाँ प्रश्न उठेको छ, त्यो एकता वैचारिक मर्जर थियो कि केवल अंकगणितीय एक्वायर ? भन्ने ।

वैकल्पिक राजनीतिको सार सत्ता प्राप्तिमात्र होइन, राजनीतिक संस्कृतिको रूपान्तरण हो । त्यसका लागि एजेण्डाको रक्षा, जनविश्वासको कदर

निर्वाचनमा नेकपा माओवादीको माहोल बढिरहँदा र उसैको पक्षमा निर्वाचनको नतिजा आउँदा सेयरबजार धेरै नै घटेको थियो । २०६४ मंसिरमा एक हजार २५ अंकमा रहेको सेयरबजार परिसूचक निर्वाचनको समय चैतमा आइपुग्दा ७४७ अंकमा झरेको थियो । त्यतिखेरका अर्थमन्त्री डा. बाबुराम भट्टराईले ०६५ साल भदौ २ गते सेयरबजार ‘जुवा घर’ हो भनेपछि, त भन्न बजारको मनोविज्ञान निकै खस्केको थियो । अर्थमन्त्रीको रूपमा भट्टराईको सो अभिव्यक्तिपछि बजार १०७५ अंकवाट क्रमशः २९२ अंकसम्म तल झर्‍यो ।

तर माओवादी क्रमशः सत्तामा अभ्यस्त भएपछि उसले आफ्ना घोषणापत्रमा उल्लिखित धेरै नीति-कार्यक्रम छोड्यो । पुराना दलहरूसँगको सहकार्य बढाउन थालेपछि, बजार सम्हालिएर बढ्न थालेको हो । नेपालमा दृश्यमा देखिनेगरी अलिकति गरिब तथा उपेक्षित वर्गको मुद्दालाई बोकेको, समाजवादको यात्रा तय गर्छौ भन्ने पार्टी माओवादी नै थियो । तर अहिले माओवादी पार्टी मूलरूपमा विभिन्न कम्युनिस्ट भनिने सुधारवादी दलहरूसँग गठबन्धन गर्दै नेपाली कम्युनिस्ट पार्टी (नेकपा) बनेको छ । उसले जनयुद्ध सुरु गर्दा ताकाको माग र मुद्दा धेरैजसो छोडिसकेको छ । अहिले त कांग्रेस, एमाले र नेकपामा तात्त्विक फरक छैन । सैद्धान्तिक हिसाबले केही फरकपना त होला तर उनीहरूले दुई दशकबीच गरेका काम र परिपाटी कांग्रेस-एमालेकै जस्तो हो । अर्को, एमाले पार्टी नामले कम्युनिस्ट भए पनि कांग्रेसभन्दा पनि उदार र पुँजीवादी ढरंगो पार्टी हो । कांग्रेस त भन्ने परेन, ऊ घोषितरूपमै उपल्लो वर्गको, पुँजीवादको पक्षपोषक पार्टी हो । यसकारण सेयरबजारले अहिले दलीय सिद्धान्तका आधारमा डराएको छैन । बरु निर्वाचनबाट पुरानै भ्रष्ट नेताहरू पो दोहोरिने हुन् कि भन्ने संशयचाहिँ छ ।

तर यसपटक सुधारिएको नेपाली कांग्रेसले पनि युवा नेता सभापति थापालाई प्रधानमन्त्रीको रूपमा अधि सारेर चुनावमा होमिएको छ । धेरैजसो बूढापाका र कतिपय भ्रष्टाचारमा मुछिएकाहरूले कांग्रेसमा टिकटै पाएका छैनन् । अरु दलहरूमा पनि युवाहरूको लहर बढी देखिन्छ । त्यसकारण देशले जेन-जी आन्दोलनको पृष्ठभूमिमा नयाँ र युवाहरू नै खोजेको परिप्रेक्षमा निर्वाचन हुँदै छ, माहोल नयाँ र युवाहरूकै आसपास आइरहँदा अबका दिनमा सेयरबजार बढ्दै जाने कुरामा दुईमत छैन ।

(लेखक उज्यालो नेपाल पार्टीका केन्द्रीय सदस्य हुन्)

उदयपुरको त्रिवेणी मेला | उदयपुरको कटारी-२ खोकसामा माघे संक्रान्तिदेखि जारी त्रिवेणी (मैनी) मेलामा आएका सर्वसाधारणको घुइँचो । धार्मिक, सांस्कृतिक महत्त्वको यो मेला माघ २० सम्म लाग्ने छ ।

तस्विर: रासस

जंगलमा बास, जोखिमपूर्ण जीवन

■ इन्काकुमारी केसी

घोडाघोडी (कैलाली)– कैलालीको चुरे गाउँपालिका-४ पनेरुगडास्थित जंगलको बीचमा विश्नादेवी महाराको परिवार पाँच वर्षदेखि पालमुनी आश्रय लिएर बस्दै आएको छ । विसं २०७७ मा चुरे गाउँपालिका-४ को गौजनामा आएको पहिरोले उनको १६ रोपनी जमिनसहित घरखेत बगाएपछि पाँच जनाको परिवार विस्थापित भएको थियो ।

विस्थापित भएपछि उनको परिवार जंगलमा बस्दै आएको थियो । त्यहाँबाट पनि वन कार्यालयले हटाएपछि केही समय गौशालामा बस्नुपरेको विश्नादेवीले बताइन् । त्यहाँबाट पनि हटाइएपछि पुनः पनेरुगडाको जंगलमा फर्किएर बस्न बाध्य भएको उनले उल्लेख गरिन् ।

विश्नादेवीले भनिन्, 'घरबार नै नभएपछि जंगलमा बस्नुपर्ने बाध्यता आएको हो ।' छोरी ठूलो भइसकेकाले जंगलमा बस्न असुरक्षित महसुस भएपछि उनले छोरीलाई आफन्तकहाँ राखेर पठाइरहेकी छन् । दुई छोरासँगै जंगलमा बसिरहेकी विश्नादेवीका श्रीमान् रोजगारीको सिलसिलामा भारतमा छन् । आफू भने मजदुरी गरेर परिवारको जीविकोपार्जन गर्दै आएको उनले बताइन् ।

भाडामा बस्ने क्षमता नभएको भन्दै जंगलमा बस्दा छोराछोरीको भविष्य जोखिममा पर्ने चिन्ताले सताउने उनको भनाइ छ । 'जंगलमा बाघसहित जंगली जनावरको त्रास भएकाले रातभरि आगो बाल्दै सबै एक ठाउँमा जम्मा भएर बस्नुपर्छ,' उनले भनिन्, 'सामुदायिक वन सम्हले यहाँबाट अन्त्यत्र जान पनि भनिरहेको छ । रहर कसलाई हुन्छ र ज्यान जोखिममा पारेर बस्न ? तर जाने ठाउँ कतै छैन । वरु मारुन्, कतै जान्छ ।'

विश्नादेवीजस्तै कमला रोका मगरको परिवार पनि २०७७ सालदेखि पनेरुगडाकै जंगलमा पालमुनि जीवन बिताइरहेको छ । 'हावाहुरी चल्दा रूख ढल्छ कि भन्ने त्रास, राति जंगली जनावर आइपुग्छन् कि

भन्ने डरका बीचमा दिन काट्नु दैनिकी बनेको छ । उठेर जान पनि भनिरहे पनि जाने ठाउँ छैन । राम्रो घरमा बस्ने मन हाम्रो पनि छ, तर कहाँ जाने ?,' उनले प्रश्न गरिन् ।

यसै क्षेत्रमा चुरे गाउँपालिका-६ का डबलबहादुर कार्की पनि पालमुनि बस्दै आएका छन् । उनका अनुसार सुरुमा यहाँ धेरै विस्थापित परिवार थिए । 'कतिपय रोजगारीका लागि भारत गए, केही पहिरो गएको आफ्नै ठाउँतिर फर्किएका छन् ।

'हाम्रो त केही पनि बचेको छैन, कहाँ जानु ? सोही कारणले यहाँ बसिरहेका छौं,' कार्कीले भने । पालिकाले हाललाई यहाँ बसोबासका लागि अनुमति दिए पनि सुरक्षित र स्थायी बसोबासको कुनै सुनिश्चितता नभएको उनले गुनासो गरे ।

पनेरुगडा क्षेत्रमामात्रै यस्ता २५ भन्दा बढी परिवार पाल टाँगेर बसिरहेका छन् । चुरे-४ का वडाध्यक्ष चन्द्रबहादुर लामिछाने मगरका अनुसार २०७७ सालको बाढीपहिरो र अन्य

प्राकृतिक विपद्का कारण विस्थापित ११६ परिवार पनेरुगडा, टाँकगडा, बालुवागडा, चुरे-१ को खामाहाले, खानीडाँडालगायत क्षेत्रमा अस्थायी रूपमा बसोबास गर्दै आएका छन् ।

सुरुमा घरविहीन भन्दै करिब ७०० परिवार वन क्षेत्रमा वसेको देखिए पनि गाउँपालिकाको छानविनपछि ११६ परिवारमात्रै पूर्णरूपमा घरबारविहीन रहेका पाइएको वडाध्यक्ष मगरले जानकारी दिए । वन कार्यालयले वि.सं. २०७९ मा अतिक्रमण भएको भन्दै धेरैलाई हटाए पनि वास्तविक पीडित भने अझै जंगलमा बस्न बाध्य भएका उनको भनाइ छ ।

वडाध्यक्ष लामिछाने मगरले भने, 'विस्थापितहरूको समस्या समाधानमा हामी गम्भीर छौं । तर, स्थानीय तहसँग उनहहरूलाई तत्काल व्यवस्थापन गर्न आफ्नो जमिन छैन । वन कार्यालयले हटाउने भनिरहेको छ, तर उहाँहरूको जाने ठाउँ छैन । यही कारण यहाँ जोखिमपूर्ण अवस्थामा बस्न बाध्य हुनुहुन्छ ।'

जोखिममा बालबालिकाको शिक्षा यहाँ बस्ने बालबालिकालाई विद्यालय जान पनि चुनौतीपूर्ण रहेको अभिभावक बताउँछन् । यहाँका बालबालिका गौरीगंगा नगरपालिका-३ स्थित श्री शिव नमुना आधारभूत विद्यालयमा पढ्न जान्छन् । दीपेन्द्र महारा कक्षा ६ मा पढ्छन् । दीपेन्द्रले भने, 'वर्षाको समयमा बाढी आएपछि विद्यालय जान सकिँदैन । अन्य समयमा पनि बाघसहित जंगली जनावरको त्रास हुन्छ ।'

रमेशबहादुर महारा पनि कक्षा ७ मा पढ्छन् । 'विहानको समयमा स्कूल जाँदा अभिभावक आधा वाटोसम्म पुर्‍याउन जानुपर्छ,' उनले भने । अर्की विद्यार्थी मनिषा रोका मगरले विद्यालय जान र आउन दैनिक करिब चार घण्टा हिँड्नुपर्ने बताइन् । 'बाटोमा जंगली जनावरको डर पनि लाग्छ,' उनले भनिन्, 'जसोतसो विद्यालय गइरहेका छौं । यसको दीर्घकालीन समाधानका लागि सरोकार भएका निकायलाई आग्रह गर्दछौं ।' रासस

सुदूरपश्चिममा १८ जना महिला उम्मेदवार चुनावी मैदानमा

महेन्द्रनगर– आसन्न प्रतिनिधिसभा सदस्य निर्वाचनमा सुदूरपश्चिम प्रदेशबाट दुई जना स्वतन्त्रसहित १८ जना महिला उम्मेदवार चुनावी मैदानमा उत्रिएका छन् । यहाँका नौ जिल्लामा रहेका १६ वटा प्रतिनिधिसभा निर्वाचन क्षेत्र छन् । सुदूरपश्चिमका सात पहाडी जिल्लामा महिला उम्मेदवारी न्यून रहे पनि तराईका जिल्लामध्ये कैलाली र कञ्चनपुरमा उल्लेख्य सहभागिता छ ।

प्रदेश निर्वाचन कार्यालयका प्रवक्ता दिलीप भाटका अनुसार यहाँ सबैभन्दा बढी कैलालीमा ११, कञ्चनपुरमा छ र डोटीमा एक जना महिला आसन्न निर्वाचनमा होमिएका छन् । सुदूरपश्चिममा कूल २१० जनाको उम्मेदवारी परेकामा एक जनाको रद्द भएको जनाउँदै उनले तीन जनाले उम्मेदवारी फिर्ता लिएका बताए ।

महिला उम्मेदवारमध्ये कञ्चनपुरको निर्वाचन क्षेत्र नं १ मा नेपाली कम्युनिस्ट पार्टीकी बिना मगर, आमजनता पार्टी (एकल चुनाव चिह्न) सीता विक, स्वतन्त्रबाट मञ्जुदेवी सुनार र रूपादेवी विष्टले उम्मेदवारी दिएका प्रवक्ता भाटले बताए ।

कञ्चनपुर निर्वाचन क्षेत्र नं २ मा नागरिक उन्मुक्ति पार्टी नेपालबाट प्रेमवती राना तथा क्षेत्र नं ३ बाट आमजनता पार्टीकी लक्ष्मीकुमारी विष्ट (भट्ट) चुनावी मैदानमा छन् । यसैगरी, कैलाली निर्वाचन क्षेत्र नं १ मा आमजनता पार्टीकी रूपाकुमारी चौधरी, राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टीकी कोमल जवाली र नेपाल मजदुर किसान पार्टीकी सुनिता भण्डारी उम्मेदवार छन् । क्षेत्र नं २ मा मितेरी पार्टी नेपालकी सम्फना रहेका थापा र नेपाल मजदुर किसान पार्टीकी लक्ष्मी पुन

मगरको उम्मेदवारी परेको छ । कैलाली क्षेत्र नं ३ मा मितेरी पार्टी नेपालकी सुशीला थापामगर र नेपाल मजदुर किसान पार्टीकी जुनु महतारा शाही उम्मेदवार भएर चुनावी प्रचारप्रसारमा व्यस्त छन् । निर्वाचन क्षेत्र नं ४ मा नेपाल मजदुर किसान पार्टीकी अमृता भुल, क्षेत्र नं ५ मा मितेरी पार्टी नेपालबाट राधिकाकुमारी कार्की, राष्ट्रिय जनमोर्चाबाट शोभामणि जोशी र नेपाल मजदुर किसान पार्टीबाट तृष्ण पुनमगर छन् ।

सुदूरपश्चिमका सात पहाडी जिल्लामध्ये एउटा निर्वाचन क्षेत्र रहेको डोटीमा एक जनामात्र महिला उम्मेदवार छन् । यहाँबाट मितेरी पार्टी नेपालकी सरस्वतीकुमारी पाल (मल्ला)ले उम्मेदवारी दिएकी छन् । सुदूरपश्चिममा कूल १७ लाख १६ हजार ६६० मतदाता रहेका प्रदेश निर्वाचन कार्यालयले जानकारी दिएको छ । रासस

कास्कीमा २६ वर्षदेखि

७० वर्षसम्मका उम्मेदवार

गण्डुकी– आगामी फागुन २१ गते हुने प्रतिनिधिसभा सदस्य निर्वाचनमा कास्कीमा २६ वर्षदेखि ७० वर्षसम्मका उम्मेदवार चुनावी प्रतिस्पर्धामा उत्रिएका छन् । निर्वाचनमा अधिकृतको कार्यालयको तथ्यांकअनुसार उम्मेदवारी दर्ता गरेकामध्ये कास्कीको क्षेत्र नं २ बाट सबैभन्दा कम उमेरका २६ वर्षीय निर्दोषविक्रम पौडेलको उम्मेदवारी परेको छ भने कास्की क्षेत्र नं ३ बाट सबैभन्दा बढी उमेरका ७० वर्षीय गोपाल गिरीको उम्मेदवारी परेको छ ।

कास्की क्षेत्र नं १ मा कूल १७ जना उम्मेदवारमध्ये सबैभन्दा कम ३८ वर्षदेखि ६७ वर्ष उमेरसम्मका व्यक्ति चुनावमा प्रतिस्पर्धा गर्दै छन् । यस क्षेत्रमा ११ जना ५० वर्षमुनिमा उम्मेदवार रहेका छन् । क्षेत्र नं २ मा कूल १७ जना उम्मेदवारमध्ये २६ वर्षदेखि ६५ वर्ष उमेर समूहकाले प्रतिस्पर्धा गर्दै छन् । यस क्षेत्रमा १२ जना उम्मेदवार ५० वर्षभन्दा कम उमेरका छन् ।

त्यस्तै, क्षेत्र नं ३ मा कूल १५ जना उम्मेदवारमध्ये

३६ वर्षदेखि ७० वर्षसम्मका व्यक्तिहरू प्रतिस्पर्धामा उत्रिएका छन् । यस क्षेत्रमा छ जना उम्मेदवारमात्रै ५० वर्ष तलका छन् । नवयुवादेखि ७० वर्षसम्मको उमेर समूहसम्मका उम्मेदवारबीच हुन लागेको प्रतिस्पर्धालाई अत्यन्त महत्त्वका साथ हेरिएको छ । तीन निर्वाचन क्षेत्रमा कूल ४९ जनाले उम्मेदवारी दर्ता गराएकामा १८ राजनीतिक दलसहित छ जना स्वतन्त्र उम्मेदवार चुनावी प्रतिस्पर्धामा छन् ।

कूल ४९ उम्मेदवारमध्ये पाँच जना महिलाकोमात्रै उम्मेदवारी परेको छ । अन्य सबै पुरुष छन् । जिल्लामा यसपटक अधिकांश उम्मेदवार नयाँ छन् । कास्कीमा आसन्न निर्वाचनमा कूल तीन लाख आठ हजार ५७२ जना मतदाता रहेका निर्वाचनमा अधिकृतको कार्यालयले जनाएको छ । यसअघि २०७९ को निर्वाचनमा दुई लाख ९१ हजार ५६८ जना मतदाता रहेकामा यसपटक १७ हजार चार जना नयाँ मतदाता थपिएको निर्वाचन कार्यालयले जनाएको छ । रासस

छाडेर तिकंरका मतदातालाई सदरमुकाममै मतदानको व्यवस्था

खलंगा (दाचुला)– आगामी फागुन २१ गते हुने प्रतिनिधिसभा सदस्य निर्वाचनका लागि दाचुलामा दुई अस्थायी मतदान केन्द्र कायम गरिएको छ ।

जिल्ला निर्वाचन कार्यालयका अनुसार ब्याँस गाउँपालिका-१ का छाडेर तिकंर गाउँका मतदातालाई लक्षित गरी सदरमुकाम खलंगामा अस्थायी मतदान केन्द्र तोकिएको हो । मुख्य निर्वाचन अधिकृत भुवन गिरीका अनुसार भौगोलिक विकटता र मौसमी अवस्थाका कारण लिपुलेक सुनिका छाडेर तथा तिकंरका मतदाता हाल खलंगामै बसोबास गरिरहेका

छन् । सोही कारण उनीहरूलाई सहजरूपमा मतदान गर्न खलंगामै मतदान केन्द्र कायम गरिएको हो । छाडेरका मतदाताका लागि कैलाशपति आधारभूत विद्यालय र तिकंरका मतदाताका लागि मोती महिला संघ आधारभूत विद्यालयमा भर्नेपछि यही माघ ५ गते मतदान केन्द्र खलंगामै राख्न माग गरिएको थियो । सो मागलाई मध्यनजर गर्दै अस्थायी मतदान केन्द्र कायम गरिएको मुख्य निर्वाचन अधिकृत गिरीले बताए ।

यसपटक गत मंसिर महिनामै स्थानीय बासिन्दा सदरमुकाम भर्नेपछि यही माघ ५ गते मतदान केन्द्र खलंगामै राख्न माग गरिएको थियो । सो मागलाई मध्यनजर गर्दै अस्थायी मतदान केन्द्र कायम गरिएको मुख्य निर्वाचन अधिकृत गिरीले बताए । सदरमुकाममै मतदान केन्द्र तोकिँदा मतदाताको सहभागिता बढ्ने अपेक्षा गरिएको छ । रासस

Aathrai trbeni Rural Municipality
Office of Rural Municipal Executive
Hangpang, Taplejung
Koshi Province, Nepal

Notice of Intention To Accept Bids

(Date of Publication: 2082/10/12)

Pursuant to clause 27, sub clause 2 and 3 of Public Procurement Act-2063, all the concerned bidders,who has participated in the bidding as per notice published on “Prabhav Rastriya Dainik” newspaper on 2082/09/16, are notified that it is our Intention to Accept the bids for the contract pacackages as provided in the table below.

S. No.	Contract Identification No.	Qualified Bidder	Bid Amount With VAT and PS (NRS)
1.	ATRM/SQ/ SUPPLY/02/82/83	M.A. Group of company pvt.ltd. Mid Baneshwor-21, Kathmandu.	9,69,636.05

Act.Chief Administrative Officer

मुस्ताङमा निर्वाचन प्रहरी अपुग भएपछि तेस्रोपटक थपियो म्याद

मुस्ताङ (प्रस)– आगामी फागुन २१ गते हुने प्रतिनिधिसभा सदस्य पदको निर्वाचन सुरक्षाका लागि जिल्ला प्रहरी कार्यालयले तेस्रोपटक थप दुई दिन म्याद थप गरेको छ । जिल्ला प्रहरी कार्यालयले नेपाल प्रहरी र सशस्त्र प्रहरी बल नेपालका लागि आवश्यक माग संख्याका लागि दुईपटक दरखास्त आह्वान गरेको थियो । तर दुईपटक म्याद थप गर्दा पनि छनोट प्रक्रिया सकिँदासम्म माग संख्या अपुग भएकाले पुनः तेस्रोपटक निर्वाचन प्रहरी भर्नाका लागि दरखास्त आह्वानको कार्यतालिका सार्वजनिक गरेको हो ।

यसअघि नेपाल प्रहरी तथा सशस्त्र प्रहरी बल नेपालको संयुक्त कार्यविधि २०८२ अनुसार मुस्ताङमा निर्वाचन प्रहरी छनोट,

नियुक्ति तथा परिचालनका लागि योग्यता पुगेका नेपाली नागरिकबाट एकीकृत रूपमा दुई पटकसम्म निर्वाचन प्रहरी भर्नाका लागि दरखास्त आह्वान गरिएको थियो ।

जिल्ला प्रहरी कार्यालयले पहिलोपटक २५ पुसमा निर्वाचन प्रहरी भर्नाका लागि आवेदन खुला गरेको थियो । पुस २५ देखि माघ १ गतेसम्मको कार्यतालिका अवधिमा आवश्यक माग संख्या अपुग भएपछि पुनः दुई दिनको म्याद थप गरेको थियो । निर्वाचन सुरक्षाका लागि जिल्ला प्रहरी कार्यालयले २६६ जना र सशस्त्र प्रहरी बल नेपालले ४६ गरी ३१२ जना निर्वाचन प्रहरीको माग गरी दरखास्त खुलाइएको थियो । दोस्रोपटक म्याद थप भई

छनोट प्रक्रिया सकिँदा २९० जना व्यक्तिसम्मै सम्पर्कमा आएको जिल्ला प्रहरी कार्यालयका सूचना अधिकारी प्रहरी निरीक्षक सन्तोष बस्यालले जानकारी दिए । आवेदन दिएकामध्ये केही छनोट प्रक्रियामा अनुत्तीर्ण भएका र कतिपय सम्पर्कमै नआउँदा संख्या नपुगेकाले थप दुई दिनको म्याद थप्नुपरेको उनको भनाइ छ ।

जिल्लामा निर्वाचन प्रहरीमा भर्ना हुनका लागि मुस्ताङसहित जिल्लाबाहिरका उल्लेख्य व्यक्ति मुस्ताङ आएको बताए । निर्वाचन प्रहरी भर्ना हुनेमध्ये ८० प्रतिशत व्यक्ति जिल्लाबाहिरका रहेको प्रहरी निरीक्षक बस्यालको भनाइ छ । भर्ना हुनेमा अधिकांश सडक, कृषि र होटल मजदुर रहेको उनको

भनाइ छ । निर्वाचन सुरक्षाका लागि छनोट गरिएका निर्वाचन प्रहरीलाई आवश्यक प्रक्रिया पूरा गरी नियुक्ति प्रदान गरिने र त्यसपछि माघ १५ देखि २५ गतेसम्म शारीरिक प्रशिक्षण तालिम सञ्चालन गरिने जनाइएको छ ।

१०+२ को माइजेसब सर्टिफिकेट हरायो
मिति २०८२/०७/१० गते साँखुबाट ईन्द्रायणीसम्म जाँदा मेरो निम्न व्यहोरा भएको १०+२ को माइजेसन सर्टिफिकेट हराएको हुँदा पाउनु हुने वा देख्नुहुने महानुभावहरूले नजिकैको प्रहरी कार्यालय वा तलको ठेगानामा सम्पर्क गरिदिनु हुन बिनम्र अनुरोध गर्दछु ।
नाम : शान्ता गौतम
रजिस्ट्रेशन नं.: ६७३०१२०३७
सिम्बोल नं.: २७७०२२२४
वर्ष : वि.स. २०६८
ठेगाना : कागेश्वरी मनोहरा-१, काठमाडौं
सम्पर्क : ९८२१४१७९६

भारतको अहमदाबादमा भएको सामूहिक विवाह समारोहमा मेहेन्दीले सजिएका हातहरूसहित पोज दिँदै आदिवासी भिल्ल आदिवासी समुदायका दुलहीहरू ।

तस्विर: एएफपी

जेलमा पनि अडिग वकिल इमान मजारी

इस्लामाबाद- दबाव, साइबर दुर्व्यवहार र गिरफ्तारी वारेन्टका बावजुद पाकिस्तानकी चर्चित मानवअधिकार वकिल इमान मजारीलाई चुप गराउन सकिएको छैन । उनले जेल सजायलेसमेत आफ्नो संकल्प कमजोर नपार्ने स्पष्ट पारेकी छन् ।

जातीय अल्पसंख्यक, मानहानिको आरोप खेपिरहेका पत्रकार र ईश्वरनिन्दाको अभियोगमा परेका व्यक्तिहरूको कानुनी रक्षा गर्दै ३२ वर्षीया मजारीले पाकिस्तानका सबैभन्दा संवेदनशील विषयहरू उठाउँदै व्यापक चर्चा कमाएकी हुन् । तर उनको पहिचान बढ्दै जाँदा 'साइबर आतंकवाद' र 'घृणापूर्ण भाषण' जस्ता आरोप पनि थपिँदै गएका छन् ।

शनिवार इस्लामाबादको एक अदालतले उनी र उनका पति तथा सहकर्मी वकिल हादी अली च्यालाई 'राज्यविरोधी' सामाजिक सञ्जाल सामग्री पोस्ट गरेको आरोपमा १० वर्षको जेल सजाय सुनाएको छ । अदालतका कागजातअनुसार उनीहरूले अत्यन्त आपत्तिजनक सामग्री फैलाएको ठहर गरिएको छ । अभियोगको सुनुवाइका लागि अदालत पुगे क्रममा दम्पतीलाई पुनः पक्राउ गरिएको भोलिपल्ट सजाय सुनाइएको हो ।

'यस देशमा सत्य बोल्नु गाह्रो देखिन्छ, तर हामीले यो बाटो रोज्दा

आउने परिणामका लागि आफूलाई तयार पारेका थियौं,' मजारीले अदालतमा भनिन्, 'हामी पछाडि हट्ने छैनौं ।'

उनको अडानका कारण उनलाई दिवंगत मानवअधिकार वकिल आशमा जहाँगिरसँग तुलना गरिन्छ, जसलाई मजारीले ठूलो सम्मान र सौभाग्यको विषय भएको बताएकी छन् । मजारी पाकिस्तानकी पूर्वमानवअधिकारमन्त्री शिरीन मजारीकी छोरी हुन् । उनका दिवंगत पिता देशको प्रतिष्ठित बालरोग विशेषज्ञ थिए ।

मजारीकी आमा शिरीनले भनिन्, 'मेरी छोरीले सधैं बेदखल र सीमान्तकृतहरूको पक्ष लिइन् । त्यसैले परिवारले जोखिम भेल्लुपरे

पनि म उनलाई लिएर गर्व गर्छु ।' उनले मानवअधिकार उल्लंघनविरुद्ध बोल्नेहरूलाई पीडित बनाइने प्रवृत्तिप्रति चिन्ता व्यक्त गरिन् ।

निःशुल्क कानुनी सेवा दिने वकिलका रूपमा मजारीले बलुच समुदायका जबरजस्ती बेपत्ता पारिएका व्यक्तिहरू, बलुच कार्यकर्ता महराड बलुच, ईश्वरनिन्दाको आरोप खेपिरहेका व्यक्ति तथा दमनमा परेका अफगान नागरिकहरूको पक्षमा अदालतमा प्रतिनिधित्व गरेकी छन् । हालैका संवैधानिक परिवर्तन र हतारमा बनेका कानूनहरूले पाकिस्तानलाई अझ कडा राज्य नियन्त्रणतर्फ धकेलेको आलोचकहरू बताउँछन् ।

पत्रकार मजारी असद अली तुरका अनुसार मजारी 'राज्यका लागि निरन्तर चुनौती' छिन्, किनकि उनले समाजको किनारामा परेका सबैको प्रतिनिधित्व गर्छिन् । राम्रो परिवार पृष्ठभूमि हुँदाहुँदै पनि उनले सक्रियताको बाटो रोजेर आफ्नो जीवन भन्नु कठिन बनाएको तुरको भनाइ छ । एडिनबर्ग विश्वविद्यालयकी स्नातक मजारीले महिलाको सहभागिता कम रहेको समाजमा यौनवादी टिप्पणी र डिजिटल दुर्व्यवहारसमेत सहनुपरेको छ । सन् २०२५ मा वर्ल्ड एक्सप्रेसन फोरमले उनलाई साहस, अखण्डता र कानुनी शासनका लागि गरेको योगदानको कदर गर्दै 'यड इन्स्पिरेसन अवार्ड' प्रदान गरेको थियो । संयुक्त राष्ट्रसंघका विशेष प्रतिवेदकले पनि उनीविरुद्धका मुद्दालाई कानुनी प्रणालीको दुरुपयोगको उदाहरण भनेका थिए ।

जनवरी २०२६ मा पाकिस्तानको सैन्य प्रवक्ताले पत्रकार सम्मेलनमा मजारीको सामाजिक सञ्जाल पोस्ट उद्धृत गर्दै मानवअधिकारको आडमा आतंकवाद बढाउने आरोप लगाएका थिए । यस्ता आरोपका बावजुद मजारीले पतिसँगै आफ्नो सघर्ष जारी राख्ने बताएकी छन् । 'हामी गैरकानुनीरूपमा थुनिने पहिलो व्यक्ति होइनौं,' उनले भनिन्, 'हामी लडिरहनेछौं ।' रासस/एएफपी

क्यानडाको चीनसँगको

व्यापार कदमप्रति अमेरिकाको चासो

वासिङ्टन- संयुक्त राज्य अमेरिकाका राष्ट्रपति डोनाल्ड ट्रम्पले क्यानडाको चीनसँग गरेको व्यापारिक सहमति कार्यान्वयन भएमा क्यानडाबाट आयात हुने वस्तुहरूमा उच्च आयात शुल्क लगाइने संकेत दिएका छन् । यसले क्यानडा र संयुक्त राज्य अमेरिकाबीच हाल देखिएको मतभेदलाई थप स्पष्ट बनाएको छ ।

सामाजिक सञ्जालमाफत सार्वजनिक गरिएको आफ्नो धारणा व्यक्त गर्दै राष्ट्रपति ट्रम्पले क्यानडालाई चीनका वस्तुहरू संयुक्त राज्य अमेरिकामा प्रवेश गराउने माध्यमका रूपमा प्रयोग गरिनु उपयुक्त नहुने बताए । उनले क्यानडाको हालको कदमप्रति गम्भीर ध्यानाकर्षण रहेको उल्लेख गरे । क्यानडाले

हालै चीनसँग विद्युतीय सवारीसाधन तथा कृषि उत्पादनसम्बन्धी आयात-निर्यात शुल्क घटाउने सहमति गरेको थियो । प्रारम्भिक चरणमा यसप्रति सकारात्मक प्रतिक्रिया जनाइए पनि पछिल्लो समय अमेरिकीपक्षबाट असहमति व्यक्त गरिएको देखिएको छ । आयात शुल्क कहिले र कुन ढाँचामा लागू हुने भन्ने विषयमा अमेरिकी राष्ट्रपति कार्यालयले हालसम्म विस्तृत जानकारी सार्वजनिक गरेको छैन । तर क्यानडाको निर्णयप्रति चासो र चिन्ता रहेको स्पष्ट गरिएको छ । यस विषयमा क्यानडाका व्यापारसम्बन्धी मन्त्री डोमिनिक लेब्लाडले क्यानडा र चीनबीच केही महत्त्वपूर्ण व्यापारिक विषय समाधान भएको जानकारी दिँदै पूर्ण स्वतन्त्र व्यापार

सम्झौताको प्रयास भने नरहेको बताएका छन् । पछिल्लो समय क्यानडा र संयुक्त राज्य अमेरिकाबीच विभिन्न अन्तर्राष्ट्रिय तथा कूटनीतिक विषयमा मतभेद देखिँदै आएको छ । स्विट्जरल्याण्डमा आयोजित विश्व आर्थिक मञ्चका क्रममा क्यानडाका प्रधानमन्त्री मार्क कार्नोले व्यक्त गरेको धारणापछि दुवै देशका नेताबीच विचार भिन्नता थप प्रकट भएको अन्तर्राष्ट्रिय सञ्चारमाध्यमहरूले जनाएका छन् ।

यद्यपि, क्यानडा, अमेरिका र मेक्सिकोबीचको विद्यमान व्यापार सम्झौताका कारण क्यानडा केही हदसम्म आयात शुल्कको प्रभावबाट सुरक्षित रहेको विश्लेषकहरूको भनाइ छ । रासस/एपी

म्यान्मामा चुनाव सम्पन्न, सेनाको सत्ता सुनिश्चित

यांगुन- म्यान्मामा तीन चरणमा सम्पन्न हुने आमनिर्वाचनको अन्तिम चरणमा आइतवार मतदान भएको छ । करिव एक महिना लामो यो प्रक्रियाबाट देशका सैन्य शासक र तिनीहरूका राजनीतिक सहयोगीहरूले नयाँ सरकार गठन गर्न आवश्यक संसदीय बहुमत पहिले नै सुनिश्चित गरिसकेका छन् ।

आलोचकहरूका अनुसार यो निर्वाचन स्वतन्त्र र निष्पक्ष दुवै छैन । सन् २०२१ को फेब्रुअरीमा निर्वाचित नागरिक सरकारलाई अपदस्थ गरेपछि सेनाले आफ्नो शक्ति वैधानिक देखाउन यो चुनाव आयोजना गरेको आरोप उनीहरूको छ । सेना समर्थित युनियन सोलिडारिटी एण्ड डेमोक्रेसी पार्टी (युएसडिपी) ले पहिलो दुई चरणमा लडिएका अधिकांश सिट जितिसकेको छ । संविधानअनुसार राष्ट्रिय संसदको माथिल्लो र तल्लो सदनमा २५ प्रतिशत सिट सेनाका लागि आरक्षित भएकाले व्यवस्थापिकामा सेनाको प्रभाव स्वतः सुनिश्चित हुन्छ ।

वर्तमान सैन्य सरकारका प्रमुख वरिष्ठ जनरल मिन् आङ हलाङ्ग नयाँ संसद् बसेपछि राष्ट्रपति बन्ने व्यापक अपेक्षा गरिएको छ । उनी समर्थक र विपक्षी दुवै पक्षबाट भावी राष्ट्रपतिका रूपमा हेरिँदै आएको छ ।

सन् २०२१ मा मिन् आङ हलाङ्गको नेतृत्वमा सेनाले आङ सान सुकी नेतृत्वको सरकार अपदस्थ गरेपछि देशव्यापी विरोध प्रदर्शन भड्किएको थियो, जसले म्यान्मालाई गहिरो गृहयुद्धतर्फ धकेलेको छ । सुरक्षा समस्या भएका कारण देशका ३३० टाउनसिपमध्ये करिव ७० भन्दा बढी क्षेत्रमा मतदान हुन सकेन, जसले गर्दा चुनावको निष्पक्षता र विश्वसनीयतामाथि प्रश्न उठेको छ ।

मलेसियाका विदेशमन्त्री मोहम्मद हसनले संसद्मा म्यान्मा सदस्य रहेको दक्षिणपूर्वी एसियाली राष्ट्रहरूको संघ (आसियान) ले समावेशी सहभागिता र स्वतन्त्रताको अभाव देखाउँदै पर्यवेक्षक नपठाएको र चुनावलाई मान्यता नदिने निर्णय गरेको बताएका छन् । यो ११ सदस्यीय क्षेत्रीय समूहको तर्फबाट निर्वाचन नमान्ने पहिलो स्पष्ट सार्वजनिक अभिव्यक्ति हो ।

यस चुनावमा रूस, चीन, बेलारुस, कजाकिस्तान, निकारागुआ, भियतनाम

र कम्बोडियाजस्ता अधिनायकवादी भनिने मुलुकका साथै भारत र जापानबाट पर्यवेक्षकहरू आएका छन् । तर ८० वर्षीया पूर्वनेतृ आङ सान सुकी र उनको दल नेसनल लिग फर डेमोक्रेसीले चुनाव बहिष्कार गरेका छन् । सुकी अहिले २७ वर्षको जेल सजाय भोगिरहेकी छन्, जसलाई व्यापकरूपमा राजनीतिकरूपमा प्रेरित र नक्कली मुद्दा भनिएको छ । उनको दल सन् २०२३ मा नयाँ सैन्य नियमअनुसार दर्ता गर्न अस्वीकार गरेपछि विघटन गर्न बाध्य बनाइएको थियो ।

अन्य धेरै दलले पनि अनुचित सर्तहरू भन्दै दर्ता नगरेका वा चुनावमा नउत्रिने निर्णय गरेका थिए । विपक्षी समूहहरूले मतदान बहिष्कारको आह्वानसमेत गरेका छन् । नयाँ चुनावको निष्पक्षता र विश्वसनीयतामाथि प्रश्न उठेको छ ।

सैन्य सरकारका अनुसार शासनविरुद्ध लडिरहेका सशस्त्र समूहहरूले अधिल्ला दुई चरणमा मतदान केन्द्र र सरकारी भवनहरूमा आक्रमण गर्दा कम्तीमा दुई प्रशासनिक अधिकारीको ज्यान गएको थियो । आइतवार बिहान ६ बजेदेखि छ क्षेत्र र तीन राज्यका ६१ टाउनसिपमा मतदान भएको हो, जसमा हालै फुडप

भएका क्षेत्रहरू पनि समावेश छन् । सशस्त्र द्वन्द्वकै कारण तीन चरणमा निर्वाचन गरिएको हो । डिसेम्बर २८ र जनवरी ११ मा भएका पहिलो दुई चरणमा ३३० मध्ये २०२ टाउनसिपमा मतदान भएको थियो । सशस्त्र विपक्षीको नियन्त्रणमा रहेका ६७ टाउनसिपमा मतदान नभएकाले ६६४ सदस्यीय संसद्का सिट घटेर ५८६ मा सीमित भएको छ ।

केन्द्रीय निर्वाचन आयोगका अनुसार पहिलो दुई चरणपछि युएसडिपीले संसद्का दुवै सदनमा २३३ सिट जितेको छ । सेनाका लागि आरक्षित १६६ सिट जोड्दा यो पक्षसँग आवश्यक २९४ भन्दा धेरै सिट पुगेका छन् । अन्य १७ दलले एकदेखि १० सिटसम्म मात्र जितेका छन् ।

अन्तिम नतिजा यस हप्ताको अन्त्यसम्म सार्वजनिक हुने अपेक्षा गरिएको छ । सैन्य सरकारले मार्चमा संसद् बोलाउने र अधिलमा नयाँ सरकारले कार्यभार सम्हाल्ने जनाएको छ । देशभर ५७ राजनीतिक दलका चार हजार ८०० भन्दा बढी उम्मेदवार राष्ट्रिय तथा क्षेत्रीय सभाका लागि प्रतिस्पर्धामा थिए । सैन्य सरकारका अनुसार दुई करोड ४० लाखभन्दा बढी योग्य मतदाता रहे पनि यो संख्या सन् २०२० को तुलनामा ३५ प्रतिशत कम हो । पहिलो दुई चरणमा ५० देखि ६० प्रतिशत मतदान भएको दावी गरिएको छ । रासस/एपी

'युक्रेन-रुस-अमेरिका त्रिपक्षीय वार्ता सकारात्मक, अर्को चरण चाँडै'

किएभ, युक्रेन- युक्रेन, रूस र संयुक्त राज्य अमेरिकाबीच दुई दिन चलेको त्रिपक्षीय वार्ता शनिवार सकारात्मकरूपमा सकिएको छ । युक्रेनी राष्ट्रपति भोलोडिमिर जेलेन्स्कीका अनुसार युद्ध अन्त्यका सम्भावित उपायहरूमा छलफल भएको छ र अर्को चरणको वार्ता फेब्रुअरी १ मा संयुक्त अरब इमिरेट्समा हुने तय भएको छ ।

यो वार्ता अमेरिकाका अधिकारी र दुवै देशका प्रतिनिधिहरूबीच पहिलोपटक भएको हो । जेलेन्स्कीले सबै पक्षले आफ्नो राजधानीमा वार्ताको प्रगति रिपोर्ट गर्ने र भविष्यका कदमहरू समन्वय गर्ने सहमति जनाएको बताएका छन् । वार्तामा सैनिक तथा आर्थिक

विषयहरू छलफल भएका थिए र सम्भावित युद्धविरामको विषय पनि उठेको थियो । यद्यपि, युक्रेनको जापोरिज्जिया आणविक ऊर्जागृहको नियन्त्रणबारे निर्णय हुन सकेको छैन । यसबाट उत्पादन हुने विद्युत् सबै

पक्षबीच समानुपातिकरूपमा बाँडिने जनाइएको छ । युक्रेनी टोलीमा मुख्य वार्ताकार रुस्टम उमेरोव र किरिलो बुडानोव रहेका थिए भने अमेरिकी टोलीमा स्टिव विटकोफ र जाई कुश्नर

सहभागी थिए । रूसी टोलीमा सैनिक खुफिया र सेना प्रतिनिधि सहभागी थिए । जेलेन्स्कीले भने, 'युद्ध अन्त्यको प्रक्रिया निगरानी र सुरक्षा सुनिश्चित गर्न अमेरिकाको भूमिका आवश्यक छ । तर क्षेत्रीय विवादलगायत केही संवेदनशील मुद्दाहरू अर्कै समाधान हुन बाँकी रहेका छन् ।'

वार्ता जारी रहँदा रूसले ड्रोन आक्रमण गरेर किएभमा एक जनाको मृत्यु र चार जना घाइते गराएको छ । खार्किभमा २७ जना घाइते भएका छन् । युक्रेनी विदेशमन्त्री आन्दी सिबिहाले टिक्तरमा लेखे, 'पुटिनले अमेरिका नेतृत्वको शान्ति प्रक्रियाबीच हाम्रो जनतालाई लक्षित गर्दै आक्रमण गर्न आदेश दिनुहोला ।' रासस/एपी

वर्गीकृत विज्ञापन संकलन काउन्टर

पशुपति विज्ञापन सेवा – सोह्रखुटे, नयाँबजार फोन नं. ४३५५७६०, ९८४१८८७७१६ ९८६६४३०१५४ । स्मार्ट सर्भिस नेपाल प्रा.लि.-सिनामंगल, एयरपोर्ट, शम्भु मार्ग, फोन नं.०१२२९६६५८२९८४२६३५८५ । लोटस कम्युनिकेशन- गोंगबुचोक, फोन नं. ४३६४७१ । ध्रुवको पसल- डिल्लीबजार, फोन नं. ४४३९२०१ । Reach-mond Books Shop (रोहित दाहाल) – फोन नं.४०१६३१८, महाराजगञ्ज, भाटभटेनी गेट । Yonjan Enterprise - Dhalku Bhishal Nagar, 4438217। दन्तकाली स्टेशनरी – नयाँबसपार्क फोन नं. ९८१३९६०७४६ । सारीका स्टेशनरी पसल – फोन नं. ९८५११२९६८६ । ज्ञान्ज्योति पुस्तक पसल बागबजार, फोन नं. ४२४००६० । विश्व स्वतन्त्र सञ्चार- सुन्धारा, फोन नं. ४२१९४१२ । निशा बुक्स एण्ड स्टेशनरी – लगनखेल, ५५३१९५७, ९८४१६२७४८९ । वीडलिंक मिडिया प्रा.लि. – पूरानो बानेश्वर चोक, फोन नं. ४४९२३०९, २०१४९३२, ९८४९६०६१४ । हिमचुली स्टेशनरी- बालाजु नेपालटार, फोन नं.४३८७२४२, ९८४१४४००८३ । मलः स्टेशनरी- गढाघर ठिमी, फोन नं. ६६३०७५७ । B-Tech Nepal- पुतलीसडक चोक, फोन नं.9851079417, 2297501| HaLMax Communication - Jamal Kathmandu, 4224181, 4245457, 9841853198, (Hari Dawadi) जमलको पुलमुनी- विश्वज्योति हल हसाईडमा), बी.एण्ड बी. कम्प्यूनिकेशन एण्ड साइबर- कलंकी चोक फोन: ०१-४२७६५३०, फ्याक्स:०१-४२७१३२२ । दाजुभाइ स्टेशनरी – पिंगलास्थान, गौशाला, फोन: ०१-४४९४६१५, ९८४९५०८१९९, ए.आर स्टेशनरी च्यासल गेट -९ ललितपुर फोन नं. ९८४१२८६९८९, हलफ्याक्स मिडिया एण्ड कम्युनिकेशन जमल, काठमाडौँ सम्पर्क : ०१- ४२२४१८१, ०१- ४०१२५७७, लोटस एड मिडिया एण्ड मार्केटिङ गोंगबु चोक फोन नं. ९८५१०२४३९८ र ९८६०३४६२५७, कमल स्टेशनरी, सिफल फोन नं. ९८४३२६४२३२, ०१४५८०१८४ ।

उखु पेलिँदै | पश्चिम नवलपरासीको प्रतापपुर-५ बसहियामा रहेको उखु खाँडसारी उद्योगमा भेली(गुड) उत्पादनका लागि उखु पेलिँदै ।
तस्विर : अनिल यादव/रासस

अण्डाको माग र मूल्य बढ्यो

■ प्रभाव संवाददाता

चितवन – प्रतिनिधिसभाको निर्वाचन नजिकिदै जाँदा अण्डाको माग उच्च भएको छ। माग बढेसँगै अण्डाको मूल्य पनि क्रमशः बढ्दै गएको छ। नेपाल लेयर्स क्खुरापालक संघले आइतबारदेखि लागू हुनेगरी अण्डाको मूल्यमा वृद्धि गरेको हो। यसअनुसार ठूलो अण्डा एक केट (३० वटा)को फार्म मूल्य रु चार सय ९५ पुगेको छ। यसअघि प्रतिकेट रु चार सय ६५ मा बिक्री गरिएको ठूलो अण्डाको मूल्य रु ३० ले बढेको हो। यस्तै मझौला अण्डाको फार्म मूल्य रु चार

सय ७५ कायम गरिएको छ। यसअघि यो अण्डा रु चार सय ४५ मा बिक्री हुँदै आएको थियो। गत मङ्सिरमा अण्डाको मूल्य हालसम्मकै उच्च भएको थियो। तत्कालीन समयमा फार्ममा ठूलो अण्डा रु पाँच सय ६५ प्रतिकेटमा बिक्री भएको थियो। मझौलाको रेट रु पाँच सय ५० थियो। संघका अध्यक्ष विनोद पोखरेलका अनुसार नेपालमा निर्वाचनको माहोल बन्नु, निर्वाचनसँगै सीमा क्षेत्रमा भएको कडाइका कारण अण्डाको मूल्यमा वृद्धि भएको हो। अण्डा उत्पादन गर्ने कुखुरामा कमी

आउँदा अण्डा उत्पादन कम हुनु, बन्द भएका विद्यालयहरू खुल्लुलगायत कारणले अण्डाको मूल्यमा क्रमिक सुधार आउन लागेको हो। अण्डाको उत्पादन लागत मूल्य प्रतिगोटा १९ रूपैयाँ १२ पैसा पर्न आउँछ। यसलाई हिसाव गर्दा किसानको लागत मूल्य प्रतिकेट पाँच सय ७४ रूपैयाँ छ, पैसा पर्न आउँछ। लागत मूल्य नजिक पुगेको अवस्थामा पुनः अण्डाको मूल्य घटेपछि किसान निरास बनेका थिए। अब मूल्य बढ्दै आशमा किसान रहेका छन्। संघले बजारको अवस्थानुसार अण्डाको समर्थन मूल्य तय गर्दै आएको छ।

कपरेट

कजारियाको नयाँ शोरूम विराटनगरमा

विराटनगर (प्रस)- प्रिमियम तथा नवप्रवर्तनशील टायल उत्पादनमा अग्रणी नाम कजारियाले पूर्वी नेपालमा आफ्नो उपस्थिति थप सुदृढ गर्दै विराटनगरको मुनाल पथमा नयाँ विशेष शोरूमको भव्य उद्घाटन गरेको छ। न्यु ज्योति ट्रेडर्सद्वारा सञ्चालित यस शोरूमले विराटनगर तथा आसपासका क्षेत्रमा गुणस्तरीय टायलको बढ्दो मागलाई सम्बोधन गर्ने लक्ष्य राख्दै ग्राहकहरूलाई आधुनिक र आकर्षक खरिद अनुभव प्रदान गर्नेछ। शुक्रवार बिहान ११:०० बजे सम्पन्न उद्घाटन समारोहमा उद्योग क्षेत्रका प्रतिनिधि, विशिष्ट अतिथि तथा स्थानीय उपभोक्ताहरूको उल्लेखनीय उपस्थिति रहेको थियो। कार्यक्रमका प्रमुख अतिथि भीम पराजुली, कोशी प्रदेश सरकारका उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रीको उपस्थितिले क्षेत्रीय औद्योगिक विकासको महत्त्वलाई थप उजागर गरेको थियो। मिस नेपाल वर्ल्ड २०२५ सुश्री लुना लुइतेल र मिस नेपाल अर्थ २०२५ सुश्री सोनी घले को विशेष उपस्थितिमा कजारिया रमेश टाइल्स लिमिटेडका निर्देशक हिमांशु अग्रवालले उद्घाटन गरेका थिए। विराटनगरको केन्द्रमा रणनीतिक रूपमा अवस्थित यस नयाँ शोरूममा कजारियाका प्रिमियम टायलहरूको विस्तृत र सुसज्जित सङ्ग्रह प्रदर्शन गरिएको छ। यहाँ ग्राहकहरूले आवासीय, व्यावसायिक तथा वास्तुकलासम्बन्धी प्रयोजनका लागि उपयुक्त विभिन्न डिजाइनहरू आधुनिक र ग्राहक-मैत्री वातावरणमा अवलोकन तथा छनोट गर्न सक्नेछन्।

कजारिया रमेश टाइल्स लिमिटेडले नेपालमै स्थापना गरेको देशकै सबैभन्दा ठूलो टायल उत्पादन उद्योगमार्फत टायल क्षेत्रमा नयाँ मापदण्ड स्थापित गरिसकेको छ। अत्याधुनिक प्रविधियुक्त यस उद्योगले अन्तर्राष्ट्रिय गुणस्तर कायम गर्दै ३,००० भन्दा बढी डिजाइन विकल्पहरू उपलब्ध गराउँदै आएको छ, जसले आन्तरिक सजावटलाई अफ आकर्षक र दीर्घो बनाउँछ।

छैटौँ टाइगर कपमा एनसेलको सहकार्य

काठमाडौँ (प्रस)- एनसेलले खेलकुद विकास र युवा सशक्तिकरणमा आफ्नो योगदानलाई निरन्तरता दिँदै शुक्रवारबाट पोखरामा आयोजना भएको राष्ट्रिय भलिबल खेलको महाकुम्भ छैटौँ टाइगर कप राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय आमन्त्रित क्लब च्याम्पियनसिप भलिबल प्रतियोगिता २०८२ मा मुख्य प्रायोजकका रूपमा सहकार्य गरेको छ। टाइगर कप विगत पाँच वर्षदेखि निरन्तर आयोजना भइरहेको छ। गत वर्ष पनि एनसेल यो प्रतियोगिताको मुख्य प्रायोजक रहेको थियो। मुख्य प्रायोजकका रूपमा सहकार्य गर्न यसपालि पनि एनसेलले आयोजक टाइगर ग्रुप अफ पोखरा नेपालसँग साझेदारी गरेको छ। 'टाइगर कपसँगको यो सहकार्यले खेलकुद र युवा सशक्तिकरणप्रति एनसेलको गहिरो प्रतिबद्धता भल्काउँछ, जुन स्थानीय स्तरमा नै हुर्किने प्रतिभासँग जोडिएको छ। यो प्रतियोगिताले नेपालको प्रिय खेल भलिबलको प्रवर्द्धनमा अर्थपूर्ण योगदान पुऱ्याउनुका साथै स्थानीय तहका युवालाई सशक्त बनाउँदै भविष्यका राष्ट्रिय प्रतिभा विकास गर्न महत्वपूर्ण भूमिका खेल्नेछ, भन्नेमा हामी विश्वस्त छौं,' एनसेलका चीफ कन्स्युमर बिजनेस अफिसर उपांग दत्ताले भने। खेलकुदले समाजलाई जोड्ने र सकारात्मक परिवर्तन ल्याउन भूमिका खेल्ने उनले बताए।

नेप्सेमा उछाल

काठमाडौँ (प्रस)- नेपाल स्टक एक्सचेन्ज (नेप्से) परिसूचकसँगै कोरोवार रकममा उछाल आएको छ। नेप्से परिसूचक ५७ दशमलव ५५ अंकले बढेर दुई हजार ७७२ दशमलव १७ को विन्दुमा कायम भएको छ। ३३१ कम्पनीको तीन करोड नौ लाख १५ हजार १८३ किता शेयर खरिदबिक्री हुँदा १३ अर्ब ७८ करोड ५७ लाख २९ हजार ६४५ दशमलव शून्य पाँचको कोरोवार भएको छ।

जुम्लामा चालु आवको पाँच महिनामा पुँजीगत खर्च न्यून

जुम्ला (प्रस)- जुम्लामा कर्णाली प्रदेश सरकार मातहतभित्र पर्ने कार्यालयको चालु आर्थिक वर्ष (आव)को प्रथम पाँच महिना साउनदेखि मङ्सिरसम्म ९ दशमलव ४ प्रतिशतमात्र पुँजीगत बजेटको खर्च भएको छ।

प्रदेश लेखा नियन्त्रण इकाइ कार्यालय जुम्लाका लेखा अधिकृत मुनबहादुर रावलका अनुसार समीक्षा अवधिमा चालुतर्फ कुल बजेटको पाँच महिना अवधिमा १५ दशमलव १९ प्रतिशत खर्च भएको छ। कुल बजेटको पुँजीगततर्फ ९ दशमलव ४ प्रतिशत मात्र बजेटको खर्च भएको बताए।

चालु आव २०८२-८३ का लागि पुँजीगतर्फ एक अर्ब ११ करोड ८७ लाख १३ हजारको बजेट विनियोजन भएको छ। चालु आवको पाँच महिनासम्म पुँजीगततर्फ १० करोड ११ लाख १५ अर्थात् ९ दशमलव ४ प्रतिशतमात्र विकास बजेट खर्च भएको प्रदेश लेखा

नियन्त्रण इकाइ कार्यालय जुम्लाका लेखा अधिकृत मुनबहादुर रावलले जानकारी दिए। विनियोजित बजेटमध्ये सबैभन्दा बढी पूर्वाधार विकास कार्यालय जुम्लाको कुल बजेटको पुँजीगततर्फ ९ करोड ११ लाख ९४२ रूपैयाँ खर्च भएको छ। उक्त कार्यालयको समग्र वित्तिय प्रगति १९ दशमलव ३३ प्रतिशत भएको प्रदेश लेखा नियन्त्रण इकाइ कार्यालय जुम्लाले जनाएको छ। बजेटमध्ये चालुको तुलनामा पुँजीगततर्फको बजेट कम खर्च भएको छ। गत भदौ २३ र २४ मा भएको जेनजी प्रदर्शनीका कारण प्रदेश सरकारका संरचना क्षतिग्रस्त भएको, प्रदेश सरकारका निकायले राख्ने काम गर्न नसकेको र बजेट कार्यान्वयन हुन नसक्दा प्रदेश सरकारको खर्च कम देखिएको कर्णाली प्रदेश सरकारको प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालयले जनाएको छ। प्रदेश सरकारको मातहतभित्र १२ वटा कार्यालय रहेका छन्।

भूकम्पबाट जोगिन सचेत बनौं

- ◆ भूकम्पको समयमा जोगिने उपायको पूर्वाभ्यास गरौं।
- ◆ भूकम्पबाट जोगिन पूर्वतयारी गरौं।
- ◆ आफ्नो घरको संरचना भूकम्प प्रतिरोधी बनाऔं।
- ◆ परिवार र समूदायलाई भूकम्प सुरक्षाबारे जानकारी गराऔं।
- ◆ भूकम्पको समयमा सुरक्षित स्थानमा बसौं।
- ◆ आपतकालीन सामाग्री (पिउनेपानी, औषधी, बत्ती, खाजा) तयार राखौं।

भूकम्पको सम्भावित जोखिमबाट बचौ र बचाऔ।

नेपाल सरकार विज्ञापन बोर्ड

अब मात्र एक क्लिकमा...

www.prabhabinonline.com

www.facebook.com/Prabhabin Online

प्रभाव दैनिक